

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Ghidului pentru încheierea acordurilor de interconectare în vederea furnizării serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe / mobile

Perioada de consultare publică pe tema Ghidului pentru încheierea acordurilor de interconectare în vederea furnizării serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe / mobile (denumit în continuare Ghidul), publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 02 aprilie 2025, s-a încheiat la data de 5 mai 2025.

Observațiile și propunerile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare publică sunt detaliate în continuare, împreună cu poziția Autorității față de acestea.

I. Observații cu privire la conținutul Ghidului

O asociație a mai multor operatori care furnizează servicii de terminare a apelurilor la nivel național, *„își exprimă acordul față de conținutul Ghidului și susține demersurile Autorității de a asigura un cadru coerent, transparent și predictibil pentru realizarea interconectărilor între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice.”*

De asemenea, asociația consideră că *„recomandările tehnice și economice propuse sunt bine fundamentate și contribuie la menținerea unui mediu concurențial echilibrat, favorabil inovării și protecției intereselor utilizatorilor finali.”*

În perioada consultării publice nu au fost înregistrate propuneri de completare sau modificare a conținutului Ghidului, prin urmare, **Ghidul va fi publicat în forma supusă consultării publice spre a fi utilizat drept reper de conduită în ceea ce privește asigurarea interconectării rețelelor fixe și mobile.**

II. Alte propuneri și observații

1. Un respondent solicită ANCOM:

„1. Să-și asume răspunderea pentru eventuala apariție a unor (noi) litigii între furnizori ca urmare situației de fapt cu retragerea până și a ”obligațiilor netarifare” de care și Considerentul (2) din Regulament face vorbire, având în vedere că în ultimii ani nu au mai existat litigii pe spețe de acces și interconectare.

2. Să modifice din proprie inițiativă Decizia ANCOM nr. 480/2010, fără a aștepta apariția unor blocaje repetate în negocierea acordurilor la nivelul pieței, scopul urmând a fi introducerea unor excepții menite să reducă la minim durata totală de soluționare a unor astfel de litigii înaintate spre soluționare către ANCOM, când obiectul litigiului îl constituie interconectarea dintre furnizorii autorizați în România.”

Solicitarea este argumentată astfel: având în vedere Considerentul (2) din Regulamentul Delegat (UE) 2021/654: *”În consecință, obligațiile netarifare care sunt impuse în prezent de*

autoritățile naționale de reglementare operatorilor cu o putere semnificativă pe piață în ceea ce privește serviciile de terminare a apelurilor în rețelele fixe sau mobile nu sunt afectate de intrarea în vigoare a prezentului regulament și, prin urmare, rămân valabile până la revizuirea acestora, în conformitate cu normele Uniunii și cu normele naționale”.

Opinia ANCOM:

a) Citatul indicat de respondent din Considerentul (2) al Regulamentului Delegat (UE) 2021/654¹ se referă la obligațiile netarifare **„care sunt impuse în prezent** de autoritățile naționale de reglementare operatorilor cu o putere semnificativă pe piață în ceea ce privește serviciile de terminare a apelurilor în rețelele fixe sau mobile”, adică acele obligații în vigoare la data 1 iulie 2021, Regulamentul menționând că acestea **„rămân valabile până la revizuirea acestora.”** (s.n)

După cum se poate observa, considerentul în cauză vizează inclusiv ipoteza revizuirii obligațiilor netarifare, în acord cu dispozițiile cadrului de reglementare european și național, neexistând, prin urmare, vreo obligație în sensul menținerii acestora sau vreo interdicție de a le retrage.

Prevederile actului normativ european se aplică în mod direct la nivel național de la data intrării sale în vigoare (1 iulie 2021), ANCOM informând operatorii în acest sens, așa cum reiese și din documentul „Întrebări frecvente”, publicat pe pagina Autorității, la adresa https://www.ancom.ro/tarife-interconectare_2081. Astfel, *„Regulamentul Delegat (UE) 2021/654 înlocuiește numai reglementarea tarifelor maxime, stabilite de ANCOM, pentru terminarea apelurilor la puncte fixe, respectiv pentru terminarea apelurilor la puncte mobile în rețelele publice de telefonie din România. Restul obligațiilor impuse de ANCOM furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele serviciilor de terminare a apelurilor în rețele publice de telefonie rămân în continuare în vigoare, nefiind afectate de Regulamentul Delegat (UE) 2021/654. Vorbim în acest sens de obligațiile de nediscriminare, obligațiile de transparentă, obligațiile de furnizare a unor servicii și de acordare a accesului la anumite facilități, obligațiile de respectare a unor termene maxime de negociere și obligațiile de respectare a unor tarife maxime, altele decât cele pentru terminarea apelurilor la puncte fixe, respectiv pentru terminarea apelurilor la puncte mobile.”* (s.n)

Subliniem că obligațiile netarifare la care face referire respondentul au rămas în vigoare până în anul 2024 și au fost menținute tranzitoriu până în data de 18 martie 2025, ca urmare a procesului de revizuire a piețelor de terminare a apelurilor la puncte fixe și respectiv la puncte mobile (desfășurat într-un context în care piețele corespunzătoare acestor servicii nu se mai regăseau printre piețele incluse în Recomandarea Comisiei Europene nr. 2245/2020²).

Astfel, ținând cont de prevederile Regulamentului Delegat (UE) 2021/654, care reglementează tarife de terminare unice la nivelul Uniunii Europene, precum și având în vedere faptul că, în urma analizei, pe piețele relevante identificate nu sunt îndeplinite cumulativ criteriile prevăzute de art. 92² alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, ANCOM a emis Decizia nr. 147/2024 *privind piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce*

¹ Regulamentul Delegat (UE) 2021/654 al Comisiei de completare a Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile și a unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele fixe

² Recomandarea Comisiei Europene (EU) 2020/2245 privind piețele relevante de produse și de servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări *ex ante*.

la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte mobile, precum și de retragere a obligațiilor individuale existente, prin care au fost retrase obligațiile netarifare impuse operatorilor cu putere semnificativă pe piață, după o perioadă de tranziție de 1 an, pentru adaptarea pieței.

Chiar și în condițiile în care nu mai sunt în vigoare obligațiile netarifare impuse anterior operatorilor cu putere semnificativă, cadrul de reglementare instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 prevede, în cadrul Capitolul VIII, dispoziții ce conferă ANCOM atribuții de soluționare a litigiilor.

b) Cu privire la solicitarea respondentului de a fi modificată Decizia președintelui ANCOM nr. 480/2010 privind stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, prin *„introducerea unor excepții menite să reducă la minim durata totală de soluționare a unor astfel de litigii înaintate spre soluționare către ANCOM, când obiectul litigiului îl constituie interconectarea dintre furnizorii autorizați în România”*, ANCOM consideră că nu este necesară o asemenea completare a deciziei, ținând cont că termenul de 4 luni pentru soluționarea unui litigiu, stabilit conform prevederilor art. 116 alin. (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, este un termen maxim care nu exclude luarea unor decizii mai rapide, dacă circumstanțele sunt de așa natură, cu respectarea, desigur, a procedurii administrativ-jurisdicționale reglementate de dispozițiile Capitolului VIII – Soluționarea litigiilor din același act normativ, după cum urmează:

„(2) Partea interesată se va adresa ANCOM printr-o cerere scrisă, în formă letrică sau în formă electronică. În vederea dezbaterii pe fond a litigiului, ANCOM va invita părțile în fața sa, comunicându-le, într-un termen rezonabil, data întâlnirii. În funcție de complexitatea cazului, părțile pot fi invitate la întâlniri ulterioare. Dezbaterile din cadrul întâlnirilor vor fi consemnate în scris și comunicate părților.

(3) Părțile își pot exercita drepturile personal, pot fi asistate sau reprezentate. Reprezentanții părților trebuie să prezinte înscrisurile care le atestă această calitate. Părțile au obligația să coopereze pe deplin cu ANCOM în vederea soluționării litigiului.

(4) Atunci când apreciază că, în urma analizării tuturor informațiilor și a punctelor de vedere exprimate în cauză, litigiul poate fi soluționat pe fond, ANCOM va transmite părților o soluție preliminară. Oricare dintre părți poate formula o cerere motivată în vederea reanalizării soluției preliminare.

(5) Atunci când este sesizată în conformitate cu alin. (1), în cazuri justificate, ANCOM poate dispune și repararea prejudiciului patrimonial efectiv suferit.”

Așa cum am arătat, dispozițiile art. 116 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 conferă ANCOM atribuții de soluționare a litigiilor dintre furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice, inclusiv în ceea ce privește disputele pe teme de interconectare. De asemenea, pentru a nu se crea eventuale sincope în procesul de interconectare a rețelilor, ANCOM a inițiat acest demers de publicare a unui ghid privind încheierea acordurilor de interconectare, pentru a facilita negocierile și a oferi recomandări pentru prevenirea litigiilor. De asemenea, în limita resurselor de care dispune, Autoritatea depune eforturi pentru a soluționa cu celeritate sesizările care îi sunt înaintate, în acord cu procedura legal instituită.

2. Un alt respondent solicită ANCOM realizarea unui ghid similar privind încheierea acordurilor de interconectare a rețelilor IP din România / în România, fie prin utilizarea unor legături dedicate, fie prin participare într-un Internet Exchange local.

Solicitarea este argumentată astfel: interconectările de voce se fac în ultima vreme prin SIP, peste IP, fie prin interconectări IP (peering) private sau publice, necesitatea ca interconectarea IP să beneficieze de bună calitate (latență mică, pierderi de pachete mici, jitter foarte mic), existența unui furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de acces local la puncte fixe (conform proiectului ANCOM aflat în consultare publică), gradul scăzut de concurență a serviciilor de acces fix internet, gradul foarte scăzut de interconectare directă și locală pe care operatorul dominant pe

piața serviciilor de acces la internet la puncte fixe o are la nivel IP cu ceilalți furnizori de servicii de comunicații electronice.

Opinia ANCOM

Autoritatea menționează că scopul elaborării prezentului ghid îl reprezintă asigurarea continuității în procesul de interconectare a rețelelor ca urmare a retragerii obligațiilor din sarcina furnizorilor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile, precum și reducerea duratei necesare negocierii acordurilor de interconectare. În plus, ghidul ține cont de reglementările tehnice specifice privind interconectările IP elaborate de Autoritate în anul 2018, iar în ceea ce privește tarifele de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile, acestea sunt reglementate la nivel european, conform prevederilor Regulamentului Delegat 654/2021.

Spre deosebire de interconectarea IP în vederea terminării apelurilor, care a fost reglementată până în 18 martie 2025 (când a expirat perioada tranzitorie de un an), interconectarea IP peering nu a făcut niciodată obiectul reglementării ANCOM, și nici al altor autorități de reglementare din UE. De altfel, aceasta nu a făcut și nu face parte din Recomandările Comisiei privind piețele relevante de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări ex ante.

ANCOM poate interveni punctual, în cazul apariției unor litigii în legătură cu interconectările IP peering, în conformitate cu competențele sale legale conferite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Mai multe informații în ceea ce privește practica la nivel european în domeniul interconectărilor IP (peering și tranzit) se regăsesc în raportul publicat de OAREC în decembrie 2024 „BEREC Report on the IP Interconnection ecosystem”, care poate fi consultat la adresa <https://www.berec.europa.eu/en/all-documents/berec/reports/berec-report-on-the-ip-interconnection-ecosystem>.

Printre concluziile acestui raport se regăsește și faptul că „în general, ecosistemul interconectării IP este condus de dinamica funcțională a pieței și de comportamentul cooperant al actorilor de pe piață. Cu toate acestea, OAREC constată că, începând din 2017, au fost câteva litigii privind interconectarea IP, fapt semnalat și în cadrul atelierelor de lucru OAREC de către părțile interesate. Cu toate acestea, OAREC observă că părțile interesate nu au solicitat, de obicei, reglementarea, ci au sugerat mai degrabă monitorizarea și evaluarea de la caz la caz (în cazul litigiilor).

OAREC consideră că numărul scăzut de litigii este un indicator relevant - deși nu singurul - al unei piețe care funcționează în general.”